

Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981, tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts pasts@zm.gov.lv, www.zm.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika Nr. 10.2-1e/677/2021
zīmogā

Uz 12.03.2021	Nr. 13-20/154
22.03.2021	1-13/238

Latvijas Universitātei

Par pētījumu “Vietējo pārtikas ķēžu
pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes
un pēckrīzes laikā Latvijā”

Zemkopības ministrija (turpmāk – Ministrija) ir iepazinusies ar š.g. 12. marta vēstuli Nr. 13-20/154 “Par pētījumu “Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā” un š.g. 22. marta vēstuli Nr. 1-13/238 “Par atzinuma sniegšanu”, kurā lūdzat sniegt atzinumu par Latvijas Lauksaimniecības universitātes (turpmāk - LLU) sadarbībā ar LLU “Dārzkopības institūts” veiktā pētījuma **“Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā”** (turpmāk – pētījums) Valsts pētījumu programmas projekta “*Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVvery-LV)*” (Nr. VPP-COVID-2020/1-0010) rezultātiem.

Atbildot vēlamies informēt, ka Ministrija pēdējo pāris mēnešu laikā savu viedokli par pētījuma ziņojuma projektu jau ir sniegusi LLU un Latvijas Zinātnes padomei (turpmāk - LZP).

Pagājušā gada nogalē pēc LLU lūguma Ministrija sagatavoja atsaukumi par pētījuma projektu un tā ietvaros sniegtajiem ieteikumiem, tostarp, par to izmantošanas iespējām un lietderīgumu turpmākajās diskusijās par krīzes, tajā skaitā Covid-19 vadības, noturības un atkopšanās pēc krīzes jautājumiem. Minētā atsauksme ir pievienota pielikumā (skat. 1. pielikumu).

Vienlaikus informējam, ka pēc LZP pieprasījuma Ministrija atbilstoši savai kompetencei sagatavoja un nosūtīja informāciju par valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” ietvaros sasniegto rezultātu izmantošanu politikas plānošanā un ieviešanā, cita starpā norādot, ka sagatavotais pētījuma ziņojums satur virkni ieteikumu, kuru pilnvērtīgai izvērtēšanai Ministrijai būtu nepieciešams papildus laiks. Ziņojuma projektā sniegtie ieteikumi tika sadalīti lielākās sadaļās, un Ministrijas paveiktais un 2021.gadā īstenojamie pasākumi tika apkopoti šo grupu ietvarā, kurus nosūtām pielikumā (skat. 2. pielikumu). Vienlaikus tika norādīts, ka turpinās ar Covid-19 ietekmes mazināšanu saistīto pasākumu

izstrāde un īstenošana, līdz ar to Ministrijas rīcību apjoms ir mainīgs.

Pielikumā:

- 1) Atsauksme Latvijas Lauksaimniecības universitātei uz 1 lpp.
- 2) Informācija Latvijas Zinātņu padomei uz 3 lpp.

Valsts sekretāre

D.Lucaua

Sējāne, 67027162
Liga.Sejane@zm.gov.lv

Slokenberga, 67027123
Ilze.Slokenberga@zm.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981, tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts pasts@zm.gov.lv, www.zm.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika Nr. 6.3-2e/2701/2020

Uz _____ Nr. _____

Latvijas Lauksaimniecības universitātei

Atsauksme par veikto pētījumu

Zemkopības ministrija ir izskatījusi pētījuma “Vietējo lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēžu pārstrukturēšana un to noturības nostiprināšana krīzes un pēckrīzes apstākļos Latvijā”, kas tiek īstenots Valsts pētījumu programmas projekta “Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV)” ietvaros ieteikumus un informē pa sekojošo.

Zemkopības ministrija atzinīgi novērtē paveikto darbu pētījuma ietvaros - pētījuma izstrādē ir ieguldīts liels darbs t.sk. veikta plaša datu analīze, organizētas intervijas un semināri ar pārtikas sektora dalībniekiem, nozares ekspertiem un citām ieinteresētajām pusēm, lai padziļināti vērtētu Covid-19 pandēmijas izraisītās krīzes ietekmi uz pārtikas un ar to saistītajiem sektoriem, kā arī sagatavotu ieteikumus krīzes pārvarēšanai un noturības stiprināšanai pēckrīzes laikā.

Pētījuma ieteikumi satur ražotāju viedokļu apkopojumu, kas ir izmantojams turpmākās diskusijās par krīzes, tajā skaitā COVID-19, vadības, noturības un atkopšanās pēc krīzes jautājumiem, un ir vērtējams kā viena no pētījuma sadaļām – faktoloģiskais materiāls, kurš pieprasa tālāku kritisku analīzi un izvērtējumu.

Minētie ieteikumi ir pilnveidojami, strukturējot tos, sniedzot tiem zinātniski pamatotu vērtējumu un analizējot to ieviešanas perspektīvu iepretim spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un Latvijas Republikai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem, kontekstā ar pamatotām un efektīvām nākotnes izmaiņu iniciatīvām.

Valsts sekretāre

D.Lucaua

Šnakšis, 67027672

Janis.Snaksis@zm.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS ARDROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATURLAIKA ZĪMOGU

	Paveiktais, plānotais krīzes pārvarēšanai, negatīvo seku mazināšanai un noturības veicināšanai
<p>ES finanšu atbalsts nozarei krīzes pārvarēšanai un noturības veicināšanai, t.sk. administrēšanas atvieglošana, izmaiņas atbalsta izmaksas periodos, atbalsts īpaši mērķētām grupām</p>	<p>Paveiktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Latvijas Lauku attīstības programmā 2014.-2020.gadam (LAP) pārejas periodā 2021.un 2022.gadā tiks sniegts atbalsts vairāk kā 500 milj.euro apmērā, t.sk. Eiropas Savienības atvaseļošanās instrumenta finansējums 84 milj. EUR apmērā, kas tiks novirzīts mazo lauku saimniecību attīstībai, bioloģiskajai lauksaimniecībai un klimata/vides ieguldījumiem. 2. Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020.gadam ietvaros īstenoti atbalsta pasākumi Covid-19 uzliesmojuma ietekmes mazināšanai zvejniecības, akvakultūras un zivju apstrādes sektoru uzņēmumiem, piešķirot kompensācijas par kopējo publisko finansējumu 2,39 milj. eiro. 3. LAP tiek paredzēti grozījumi, ietverot atbalsta pasākumu kredītprocenu daļējai dzēšanai, paredzot finansējumu arī turpmākos gados pēc 2021.gada; 4. Lauku atbalsta dienests izvērtē katru individuālo atbalsta saņēmēja iesnieguma pieprasījumu, attiecīgi pagarinot sasniedzamo rādītāju izpildi vai pieļaujot daļēju noteikto rādītāju izpildi; 5. LAP ietvaros pārejas periodā (2021. un 2022.gadā) tiks nodrošināts ES atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības produkcijas pārstrādei pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos". 6. LAP atbalsta pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" tiks samazināts maksimāli pieejamais atbalsta apjoms vienam atbalsta pretendētājam, tādējādi nodrošinot atbalsta iespējas plašākam atbalsta saņēmēju lokam. Tāpat arī ieguldījumu atbalsts tiks novirzīts trīs saimniecību grupām atbilstoši to apgrozījumam, veicinot mazo un vidējo saimniecību attīstību, kā arī īpaši ieguldījumus klimata un vides mērķu izpildē. 7. LAP atbalsta pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" plānots sniegt atbalstu augļkoku un ogulāju stādījumu paplašināšanā, izveidojot jaunus augļu dārzus. Atbalsts plānots arī klimata pārmaiņu risku mazināšanas pasākumiem. Savukārt ikgadējai augļu dārzu apsaimniekošanai iespējams agrovīdes atbalsts, izmantojot dārzkopībā videi draudzīgas apsaimniekošanas metodes vai bioloģiskās lauksaimniecības metodes. 8. LAP pasākuma "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" pieejams atbalsts ieguldījumiem noliktavu un glabātuvju būvniecībai, kā arī novākšanas tehnikai un pirmapstrādes izveidei. 9. Mazie aizdevumi lauku teritorijā (administrē ALTUM) 9,9 milj.EUR apmērā, nodrošinot iespējas saņemt mazos aizdevumus mazam un vidējam saimnieciskās darbības veicējam – lauksaimniekam, zivsaimniekam un jebkuram citam uzņēmējam. 10. Lai sekmētu vietējo ražotāju un vietējās produkcijas atpazīstamību un pieejamību patērētājiem, kā arī veicinātu to iekļaušanu pašvaldību iepirkumos, turpinājies intensīvs darbs pie elektroniskā kataloga uzturēšanas un attīstības (www.novadagarsa.lv), kas apvieno Latvijas produkcijas ražotājus, kuri ir bioloģiskās, integrētās audzēšanās, Zaļās karotītes un GlobalGAP shēmu dalībnieki. Katalogs apkopo ražotājus, kuru produkcijā ir ne mazāk kā 70% vietēji (Latvijā) saražotu izejvielu.
<p>Valsts finanšu atbalsts nozarei krīzes pārvarēšanai un noturības veicināšanai, t.sk. apgrozāmo</p>	<p>Paveiktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lai mazinātu Covid-19 krīzes negatīvo ietekmi, lauksaimniekiem nodrošināta vienotā platības maksājuma avansa saņemšana bezprocentu īstermiņa aizdevuma veidā.

<p>Līdzekļu nodrošināšana, ieņēmumu samazinājuma kompensēšana</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Ekonomikas stimulējošajiem pasākumiem Covid-19 izraisītās krīzes pārvarēšanai 2020.gadā no valsts programmas Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem (turpmāk -LNG) nodrošināts papildu finansējums 10 milj. <i>euro</i> apmērā atbalsta pasākumiem kredītprocentu daļējai dzēšanai un sējumu un dzīvnieku apdrošināšanas polišu iegādes daļējai kompensācijai. 3. 2021.gadā no LNG līdz 14,5 milj. <i>euro</i> paredzēti Covid-19 ietekmē cūkkopības nozarē radušos zaudējumu segšanai, nodrošinot ražošanas saglabāšanu; 4. 2021.gadā no LNG līdz 11 milj <i>euro</i> paredzēti Covid -19 ietekmē mājputnu nozares ražotājiem daļējai ieņēmumu samazināšanās kompensēšanai; 5. 2021. gadā no LNG līdz 12 milj. <i>euro</i> piešķirti kredītprocentu daļējai dzēšanai, veicinot lauksaimniecības primārās un pārtikas produkcijas ražotāju, kā arī lauksaimniecības un mežsaimniecības kooperatīvo sabiedrību saimnieciskās darbības attīstību; 6. 2021.gadā no LNG līdz 7 milj <i>euro</i> paredzēti lauksaimniecības garantiju programmas darbībai, jo Covid-19 ietekmē palielinājies pieprasījums pēc papildu nodrošinājuma lauksaimnieku īstenotajiem investīciju projektiem.
<p>Ārējās tirdzniecības veicināšana, uzņēmējdarbību nekavējoša valsts institūciju darba organizācija krīzes laikā t.sk. eksporta atbalsts, "zaļais koridors", uzņēmējdarbībai nepieciešamā importa atvieglošana.</p> <p>Uzņēmēji iesaka valsts institūcijām veikt papildu kontroles vairumtirdzniecības bāzēs, lai novērstu tādu produktu nonākšanu tirgū, kas neatbilst valstī noteiktajiem kvalitātes un izsekojamības noteikumiem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jau šobrīd, balstoties uz 2019/466 regulu robežkontrolē pieņem Oficiālo sertifikātu elektroniskās kopijas un pieprasa apliecinājumu, ka oriģināls tiks nogādāts, kad būs pieejams (PVD Robežkontroles departaments ir informējis par to EK, DV). No LV puses eksporta ierobežojumu nav. <p>Šobrīd vairumtirdzniecības bāzes tiek uzraudzītas 1-2 reizes gadā. Šajās bāzēs nenotiek citas darbības ar pārtiku, tikai uzglabāšana. Ja papildus tiek veiktas citas darbības ar pārtiku, tad uzraudzības biežums palielinās. Visi produkti, kuri nonāk tirdzniecībā ES un Latvijā ir uzraudzīti un atbilstoši gan nekaitīguma, gan kvalitātes prasībām, līdz ar to nav nepieciešams noteikt papildus kontroles vairumtirdzniecības bāzēs. Aizdomu gadījumā par nelegālām darbībām ar produktiem, ja tiek saņemta par to informācija, tad šādus gadījumus operatīvi pārbauda.</p>
<p>Vietējā preču noieta veicināšana, t.sk. pārtikas krājumu veidošana, valsts un pašvaldību iepirkumi, skolas pakas, Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmu popularizēšana</p>	<p>Paveiktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MK 2020. gada 9. jūnija noteikumi Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" nosaka atvieglojumus primāro produktu realizācijas apjomam - levdējot normatīvajos aktos par primāro pārtikas produktu apriti nelielā apjomā noteiktās higiēnas un veterinārās prasības, atļauts pārsniegt minētajos normatīvajos aktos noteikto tieši galapatērētājam vai mazumtirdzniecības uzņēmumam, kas tieši apgādā galapatērētāju, piegādājamo produktu apjomu.
<p>Regulējuma atvieglošana krīzes laikā, t.sk. nodokļu, attiecībā uz darbaspēku, vides prasību...</p>	<p>Paveiktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iespēja sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku līdz trīs gadiem nokavēto nodokļu maksājumu samaksu, ja termiņa nokavējums radies COVID-19 ietekmes rezultātā. Nokavējuma nauda netiek aprēķināta. 2. Var neveikt likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteiktos IIN avansa maksājumus no saimnieciskās darbības ienākuma par 2020. un 2021.gadu. 3. VID atmaksā apstiprinātās pārmaksātās PVN summas 30 dienu laikā pēc PVN deklarācijas iesniegšanas termiņa.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Pašvaldībām 2020. un 2021.gadā ir tiesības noteikt un pārcelt nekustamā īpašuma nodokļa samaksas termiņus uz vēlāku laiku. 5. 2020.gadā pagarināts gada pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas termiņš par trīs mēnešiem. 6. Nodrošināta dīzeļdegvielas ar samazinātu akcīzes nodokļa likmi 2020./2021. saimnieciskajam gadam piešķiršana avansā 50% apmērā no 2019./2020 saimnieciskajā gadā piešķirtā marķētās dīzeļdegvielas kopējā daudzuma. 7. Līdz 2023.gada 31.decembrim svaigiem augļiem, ogām, dārzeņiem un kartupeļiem saglabāta pievienotās vērtības nodokļa samazinātā likme 5% apmērā. 8. COVID-19 izraisītās pandēmijas dēļ, jau šā gada 16.aprīlī ir pieņemti grozījumi Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā, pagarinot nodarbināšanas termiņu no 60 līdz 120 dienām, kādā bezdarbnieks, saglabājot bezdarbnieka statusu, var īslaicīgi kļūt par darba ņēmēju. Tas nozīmē, ka bezdarbniekiem ir iespēja iesaistīties īslaicīgos darbos, piemēram, sezonālajos darbos lauksaimniecībā, uz laiku līdz četriem mēnešiem, tādējādi nezaudējot bezdarbnieka statusu un nopelnot papildu iztikas līdzekļus. 9. Lauksaimniecības nozarē nodarbinātajiem viesstrādniekiem ir jānodrošina vidējā samaksa lauksaimniecības nozarē, kas ir mazāka nekā vidējā darba samaksa valstī. Savukārt pārējiem viesstrādniekiem ir jānodrošina vidējā darba samaksa valstī. 10. Lauksaimniekiem (augļu, ogu un dārzeņu audzētājiem) ir iespēja izmantot īpaši atvieglotu darbaspēka nodokļa režīmu sezonas darbos nodarbinātajiem, par tiem maksājot vien 15 procentu darbaspēka nodokli un nozīmīgi samazinot arī administratīvo slogu.
<p>Ražotāju sadarbības atbalsts, t.sk. kooperatīvu izveides nosacījumu atvieglošana, kooperatīvu atbalsts, reģionālu tirgošanās platformu izveidei mazo saimniecību un mazo ražotāju grupu atbalstam un tirdzniecības/ražošanas koordinēšanai</p>	<p>Paveiktais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2021.gadā no LNG mazām un vidējām kooperatīvām sabiedrībām lauksaimniecības un mežsaimniecības jomā būs pieejami 680 tūkst <i>euro</i> to kapacitātes stiprināšanai; 2. No LNG 2021.gadā būs pieejami 320 tūkst <i>euro</i> vietējo ražotāju digitālās platformas www.novadagarsa.lv pieejamības veicināšanai, kā arī iestādēm ar šīs platformas palīdzību tiks atviegloti zaļie iepirkumi; 3. Lauku attīstības programmas pārejas periodā tiks nodrošināts 1 milj. <i>euro</i> jaunu kooperatīvu izveides atbalstam, tai skaitā pirmo reizi pieejams izveides atbalsts 2.līmeņa kooperatīvajām sabiedrībām.

Labklājības ministrija

Skolas iela 28, Rīga, LV - 1331, tālr. 67021600, fakss 67276445, e-pasts lm@lm.gov.lv, www.lm.gov.lv

Rīgā

Nr.

Uz 23.03.2021.Nr. 13-20/190

Latvijas Universitātei

lu@lu.lv

inna.steinbuka@lu.lv

Informācijai: Ekonomikas ministrijai

pasts@em.gov.lv

Par pētījumu “Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā”

Labklājības ministrija, atbildot uz Latvijas Universitātes š. g. 23.marta vēstuli Nr. 13-20/190, informē, ka par valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” (turpmāk – VPP) projekta Nr. VPP-COVID-2020/1-0010 “Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV)” (turpmāk - Projekts) pētījuma “Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā” ziņojumiem atzinumu nesniegs, ņemot vērā, ka atzinumu saskaņīgi ar Projekta izpēti jomu un atbilstoši kompetencei sniegs Ekonomikas ministrija.

Vēršam uzmanību, ka Ministru kabineta 2020. gada 20. maija rīkojumā Nr. 278 “Par valsts pētījumu programmu Covid-19 seku mazināšanai” 6.9. apakšpunktā noteiktā uzdevuma ”Veikt pētījumus un izstrādāt risinājumus Latvijas ekonomikas noturībai pret pandēmijas izraisīto krīzi un pēckrīzes attīstības iespējām, optimālai zināšanu pārnesi attiecībā uz krīzes situācijas rosinātajām inovācijām, kā arī sniegt konkrētu novērtējumu globālo ķēžu perspektīvām un Latvijas nodrošinājumam ar kritisko infrastruktūru un materiāliem” sasniegšanai definētie Projekta papildu rezultāti tika adresēti konkrēti Ekonomikas ministrijas rīcībpolitikas jomai (lūdzam skatīt pielikumu).

Vienlaikus informējam, ka Labklājības ministrija iepazinusies ar pētījuma

“Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā” ziņojumiem un pieņem tos informācijai.

Pielikumā: Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” papildu projekta rezultātu saraksts uz 15 lapām.

Valsts sekretārs

(paraksts)*

I.Alliks

** Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Latvijas Augļkopju Asociācija

(LAA), Juridiskā adrese – Rīga, Raņķa dambis 31, LV 1048,

Tālr. +37167428035; tālr. Mob. +37129212475,

e- pasts: laas@laas.lv, mājaslapa: www.laas.lv

Reģ. Nr. 40008034128, IBAN LV77UNLA0002011469019 Unibanka Rīdzenes filiāle UNLALV2X002

Rīgā

Nr. 26

2020. gada. 17. decembrī.

Latvijas Lauksaimniecības universitātes rektorei
Dr. oec. Irinai Pilverei

Par atbalstu pētījumam

VPP projekta Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVerry-LV) vadītājam I. Šteinbukai

Latvijas Augļkopju asociācija (turpmāk LAA) atbalsta Jūsu vadītā projekta apakšprojekta “*Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā*” pētījumā iegūtos rezultātus un priekšlikumus nozares attīstībai COVID-19 izraisītās krīzes un pēckrīzes apstākļos.

Šis pētījums tika veikts ciešā sadarbībā ar LAA, dažādiem nozares uzņēmumiem un kooperatīviem. Projektā iesaistītie Dārzkopības institūta zinātnieki veica aptaujas, diskutēja ar uzņēmējiem par situāciju COVID-19 krīzes laikā, par iespējamiem scenārijiem, krīzei ieilgstot, lai kopīgi rastu labākos risinājumus un sagatavotu ieteikumus politikas veidotājiem situācijas uzlabošanai augļkopības nozarē. Ņemot vērā augļu un ogu komerciāli audzēto kultūru daudzveidību, tika diskutēts ar dažādu augļaugu audzētājiem, kā arī augļu pārstrādes uzņēmumiem par nozīmīgākajiem riskiem un to novēršanas vai mazināšanas iespējām. 28. oktobrī zinātnieki noorganizēja semināru, kurā piedalījās plašs interesentu loks. Tajā tika pārrunāti gan nozīmīgākie riski katrai augļaugu grupai, gan pārrunāti ieteikumi nozares turpmākai attīstībai.

Projekta laikā zinātnieki arī izvērtējuši svaigo augļu un dārzeņu pieejamības periodu tirgū, mājāsaimniecībās, tirdzniecības tīklos Latvijā audzētām 19 augļu un ogu sugām, uz kā pamata sagatavots pieejamības kalendārs.

LAA pozitīvi vērtē nozares sadarbību ar Dārzkopības institūta zinātniekiem kopumā, kā arī šī projekta rezultātus, jo sevišķi praktiskos ieteikumus, kas jau iesniegti Zemkopības ministrijā.

LAA valdes priekšsēdētāja Māra Rudzāte

Biedrība "Latvijas dārznieks"
Viestura ielā 6, Jūrmala, LV 2010
Tālr. 29103163
e-pasts info@latvijasdartznieks.lv

Biedrība "Latvijas Dārznieks" atzīst, ka reCOVvery-LV projekts ir devis nozīmīgu ieguldījumu nozares izpētē pandēmijas krīzes ietekmē. Projekta gaitā ir apkopots pētnieku un ražotāju viedoklis un redzējums par nozares attīstības iespējām un ierobežojošiem faktoriem. Datu apkopojuma un diskusiju rezultātā ir izkristalizējušās jomas, kurām jāpievērš papildus uzmanība un jāveicina investīcijas vietējās produkcijas nodrošināšanai tirgū un vietējo dārzkopības produkcijas ražotāju atbalstam. Projektā skaidri iezīmējas gan politikas veidotāju, gan ražotāju uzdevumi un rīcības vietējo ražotāju konkurentsipējas palielināšanai un veselīgu vietējo produktu nodrošināšanai tirgū.

Paldies par lielo un vērtīgo darbu!

Biedrības "Latvijas Dārznieks"

Valdes priekšsēdētājs

Jānis Bērziņš

Kooperatīvā sabiedrība “Latvijas Piensaimnieku Centrālā Savienība”

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1010, Tālr.: +371 22035399

Rīgā, 2020. gada 23. decembrī.

Nr. 2.1.-50

ATSAUKSME

**par Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” projekta
“Economiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības
potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc
pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVerry-LV)” apakšprojektu
“Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un
pēckrīzes laikā Latvijā”**

Pārtikas ķēdēs iesaistītajiem uzņēmumiem ir būtiska loma tautsaimniecībā pievienotās vērtības radīšanā, eksporta jomā, darba vietu nodrošināšanā un nodokļu nomaksā, it īpaši piena ražošanas un pārstrādes sektoram. Tāpēc Valsts pētījumu programmas “Covid-19 seku mazināšanai” projekta “Economiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVerry-LV)” apakšprojekta “Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā” pētījumu rezultātā izstrādājumiem ieteikumiem un risinājumiem ir ļoti liela nozīme tautsaimniecības veiksmīgai atveseļošanai kopumā.

Apakšprojekta “Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā” pētījuma rezultāti ir prezentēti atskaitē, kas strukturēta četrās nodaļās. Pētījums aptver situācijas izpēti dažādos pārtikas ķēdes uzņēmumos Latvijā, arī akcentējot nodrošinājumu ar Latvijā ražotiem augļiem, ogām un dārzeņiem. Pētījumā izstrādāts arī četru nedēļu pārtikas groza modelis siltu pusdienu pagatavošanai skolēniem mājās krīzes apstākļos.

Kā īpaša pētījuma vērtība jāuzsver aktīvā nozares uzņēmumu pārstāvju iesaiste pētījuma tapšanā - gan krīzes situācijas radīto risku identifikācijā un novērtēšanā, gan arī ieteikumu un risinājumu izstrādē, kas, lai gan atspoguļo pretrunīgus viedokļus, tomēr piedāvā nozares uzņēmēju skatījumu par krīzes situācijas radītajiem izaicinājumiem, valdības piedāvājumiem atbalsta mehānismiem un atspoguļo reālo situāciju nozares uzņēmumos. Pētījumu var uzskatīt par plaši praktiski pielietojamu, izstrādājot pasākumu kopumu krīzes situācijas ietekmes mazināšanai pārtikas nozarē,

krīzes situācijām paredzēto finansiālā atbalsta pasākumu pieejamības un darbības efektivitātes uzlabošanai un pārtikas nozares noturības palielināšanai un izaugsmes sekmēšanai pēc krīzes.

Valdes priekšsēdētājs

Jānis Šolks

*Valsts pētījumu programmas "Covid-19 seku mazināšanai"
projekta Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars
Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un
konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas
izraisītas krīzes (reCOVvery-LV) apakšprojekta
Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības
stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā
vadītājai Dr.oec.I.Pilverei*

Atsauksme par veikto pētījumu

Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija (turpmāk LPUF) ir iepazinusies ar projekta *Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā* atskaiti un uzver, ka ir veikts ļoti plašs pētījums par pārtikas ķēdēm Latvijā Covid-19 pandēmijas apstākļos. Pētījumā vispusīgi atspoguļota situācija 7 galvenajos pārtikas sektoros, tā galvenajos ķēdes posmos, sākot no ražošanas līdz pārstrādei, mazumtirdzniecībā un patērētāju uzvedības maiņā krīzes situācijā Latvijā. Pētījums balstīts uz starptautiskās pieredzes izpēti, daudzpusīgu iespējamo risku un to iestāšanās varbūtības novērtēšanu, uz plašām intervijām ar nozaru iesaistīto pušu pārstāvjiem un diskusijām semināros.

Detalizēti pētījumā ir izstrādāta sadaļa par Latvijā audzēto augļu un dārzeņu sezonālo pieejamību ikdienas pilnvērtīga uztura un pārstrādes izejvielu nodrošinājumam.

Izstrādāts pārtikas groza modelis siltu pusdienu sagatavošanai mājās četrām nedēļām krīzes situācijā un 1.–4. klases skolēniem ārpuskolas aktivitātēs pēckrīzes situācijā, kā arī izstrādāti ieteikumi produktu iepakojšanai pārtikas pakas izveidei.

Pētījuma galvenā vērtība ir izstrādātie dažāda līmeņa ieteikumi politikas veidotājiem, pašvaldībām, ražotājiem un patērētājiem krīzes situācijas ietekmes mazināšanai, atbalsta pasākumu pieejamības un darbības efektivitātes uzlabošanai un situācijas stabilizācijā un atjaunošanā pārtikas sektoros pēc krīzes.

Ar cieņu,

LPUF padomes priekšsēdētāja

Ināra Šure

Biedrība "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome"
Vienotais reģistrācijas Nr.: 40008087430
Republikas laukums 2, Rīga, LV-1010, Latvija
LV86HABA0551009059239, Swedbanka, HABA LV
Telefons: (371) 26311133
Fakss: (371) 67027243
E-pasts: losp@losp.lv
<http://www.losp.lv>

23.12.2020 Nr. 107

Latvijas Lauksaimniecības universitātei

**Atsauksme par Valsts pētījumu programmas
"Covid-19 seku mazināšanai" projekta
"Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai
un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVvery-LV)"
apakšprojektu
"Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā
Latvijā"**

Projekta "Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes" apakšprojekta "Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā" mērķis ir izstrādāt pēckrīzes apstākļiem pielāgotus risinājumus, kas varētu uzlabot vietējo (Latvijas) ražotāju, pārtikas piegādes ķēžu un pārtikas sastāvdaļu piegādes ķēžu noturību, vienlaikus stiprinot Latvijas pārtikas uzņēmumu pašpietiekamību un ļaujot uzņēmumiem sagatavoties iespējamai pēckrīzes laikā pārtikas sistēmu pārstrukturizēšanai krīzes laikā un pēc tās.

Projekta pētījuma atskaite ir strukturēta četrās nodaļās. Pirmajā nodaļā ir veikts starptautiskās pieredzes apkopojums par COVID-19 krīzes izraisītajām problēmām pārtikas sektorā, raksturotas pārtikas ķēdes Latvijā galvenajos pārtikas sektoros, aprakstīta situācija mazumtirdzniecības un HoReCa sektoros krīzes izaicinājumu aspektā, kā arī izstrādāti scenāriji krīzes seku pārvarēšanai. Otrajā nodaļā ir analizēta situācija Latvijas augļu, ogu un dārzeņu sektorā, novērtējot valstī audzēto ogu, augļu un dārzeņu pieejamību ierobežota importa apstākļos. Trešajā nodaļā, ņemot vērā attālināto mācību norisi skolās krīzes situācijā, ir izstrādāts četru nedēļu pārtikas groza modelis siltu pusdienu pagatavošanai mājās atbilstīgi valsts piešķirto dotāciju izlietošanai brīvpusdienu nodrošināšanai 1. - 4. klases skolēniem pašvaldībās. Savukārt ceturtajā nodaļā ir apkopoti projekta gaitā rastie risinājumi un ieteikumi lauksaimniecības izejvielu un pārtikas produktu ražotāju noturības stiprināšanai krīzes un pēckrīzes laikā, kas ir adresēti politikas veidotājiem, pašvaldībām,

ražotājiem un patērētājiem. Ieteikumi sagatavoti, iesaistot pārtikas ķēdes uzņēmumu, nevalstisko organizāciju un citus nozaru pārstāvjus pētījuma dažādos posmos atbilstoši pielietotajai Delfi metodes pieejai.

Pētījuma praktisko vērtību veido gan plašais analizēto pārtikas ķēžu uzņēmumu klāsts, ietverot tādus galvenos pārtikas sektorus kā laukaugu, kartupeļu, augļu, ogu un dārzeņu, gaļas, piena, olu un zivju, kā arī to produktu ražošanu, gan plašais praktiski pielietojamo ieteikumu un risinājumu klāsts, kuru tapšanā ir iesaistīti daudzi nozares pārstāvji. Pētījuma ieteikumi un risinājumi ir praktiski pielietojami krīzes ietekmes mazināšanai paredzēto atbalsta pasākumu izstrādē pārtikas nozarē.

Ar cieņu,

LOSP valdes priekšsēdētājs

Edgars Treibergs

29.12.2020. Nr. 108

Latvijas lauksaimniecības universitātei

Atsauksmi par Valsts pētījumu programmas "Covid-19 seku mazināšanai" projekta Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVvery-LV) apakšprojektu

LOSP Piena nozares pārstāvju piedalīšanās darba grupā vērtējama kā pozitīva un noderīga. Piedaloties darba grupas apspriedēs tika apzināti un apskatīti dažādi krīzes modeļi un iespējamie risinājumi negatīvo seku mazināšanai. Tika vērtētu dažādi riska momenti pārtikas ražošanas procesā, kas varētu ietekmēt produkcijas ražošanas nepārtrauktības nodrošināšanu. Pārtikas, kā stratēģiski nozīmīgas preces ražošana ir nacionālās drošības jautājums un iespējamo risku mazināšana ir būtiska valsts drošības nodrošināšanas sastāvdaļa.

Lai gan apspriežu gaitā tika izteikti dažādi iespējamie krīzes risinājumi, kas iespējams kādā punktā pat neatbilst šībrīža normatīvajiem regulējumiem, jāatceras, ka ārkārtas situācijā nepieciešami ārkārtas risinājumi.

Pozitīvi vērtējam LLU zinātniskā personāla neitrālo un profesionālo darbību, uzklausot priekšlikumus un apkopojot dažādo iesaistīto viedokļu paudēju skatījumus.

Pateicamies par iespēju līdzdarboties un labāk sagatavoties krīzes situācijām un to risinājumiem.

Ar cieņu,

LOSP Piena grupas vadītājs

Guntis Gūtmanis

From: Evija Zača <Evija.Zaca@vm.gov.lv>
Sent: ceturtdiena, 2021. gada 21. janvāris 16:55
To: Inga Ciproviča <inga.ciprovica@llu.lv>
Cc: Laura Boltāne <Laura.Boltane@vm.gov.lv>
Subject: Atb.: Atb.: recovery WP5 pārtika pētījuma atskaite

Labdien,

Veselības veicināšanas un atkarību profilakses nodaļa ir izvērtējusi apakšprojekta "Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā" atskaites III nodaļu "Četru nedēļu pārtikas groza modelis siltu pusdienu pagatavošanai mājās krīzes apstākļos un ārpuskolas aktivitātēs pēckrīzes laikā". Analizējot pētījumā izveidoto pārtikas paku saturu un no tā pagatavoto ēdienu izklāstu, ir secināms, ka tas atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, VM sagatavotajiem ieteikumiem pašvaldībām pārtikas paku nodrošināšanai izglītojamajiem, kā arī veselīga uztura pagatavošanas ieteikumiem bērniem. Daļēji tiek nodrošinātas ieteicamās uzturvielu dienas devas.

Pozitīvi vērtējam, ka tiek uzsvērta nepieciešamība, komplektējot pārtikas paku saturu, izvēlēties sezonālos un vietējas izcelsmes augļus, ogas un dārzeņus, kā arī atzīstama ir rekomendācija nodrošināt piena produktu variāciju (iekļaujot pārtikas pakās, piemēram, biezpienu un sieru), ja vien ir iespējams nodrošināt atbilstošus uzglabāšanas apstākļus, jo, kā liecina pētījumā atspoguļotie dati, izveidotās pārtikas pakas saturs nenodrošina pietiekamu kalcija uzņemšanu.

Secinājumos ir minēts, ka pārtikas paku saturu ir iespējams pielāgot atsevišķām veselības problēmām, kuru korekcijai ir nepieciešams specifisks uzturs, tomēr būtu vērtīgi norādīt, ka šāda pielāgošana būtu veicama saskaņā ar ārstniecības personas norādījumiem.

Vēlamies arī izteikt priekšlikumu pārtikas paku satura izklāstā piena produktiem norādīt tauku procentuālo sastāvu.

Kopumā pētījumā sniegto informāciju var uzskatīt par labu paraugu pārtikas paku satura izveidošanai izglītojamajiem attālināto mācību laikā.

Lai Jums izdodas!

Ar cieņu Evija Zača
Vecākā eksperte
Politikas koordinācijas nodaļa

Tālrunis: +371 67876045

www.vm.gov.lv

Brīvības iela 72, Rīga, LV-1011, Latvija

22.12.2020 Nr. 74
Uz _____ Nr. _____

Cien. Irinai Pilverei
Apakšprojekta "Vietējo pārtikas ķēžu
pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana
krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā"
vadītājai

Atsauksme par Valsts pētījumu programmas "Covid-19 seku mazināšanai" projekta Ekonomiskais, politiskais un juridiskais ietvars Latvijas tautsaimniecības potenciāla saglabāšanai un konkurētspējas pieauguma veicināšanai pēc pandēmijas izraisītas krīzes (reCOVery-LV) apakšprojektu "Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā".

Biedrības "Zemnieku saeima" ekspertiem bija iespēja piedalīties projekta ietvaros organizētajās intervijās un semināros, tāpēc esam gandarīti par pētnieku izvērtētajiem un kompetentajiem piedāvājumiem politikas veidotājiem ar mērķi palielināt lauksaimniecības un pārtikas pārstrādes ražotspēju Covid -19 radītajā krīzē, kā arī izaugsmes nodrošināšanai pēc krīzes.

Biedrība atbalsta pētnieku grupas viedokli par nepieciešamību izvērtēt daudzveidīgus priekšlikumus, lai izvēlētos konkrētajai situācijai piemērotākos, ar lielāku ietekmi uz pārtikas ķēžu noturības stiprināšanu.

Biedrība īpaši akcentē nepieciešamību izstrādāt valsts līmeņa rīcības plānu krīzes situācijām un izstrādāt vai grozīt atbilstošus rīcību reglamentējošus normatīvos dokumentus, nosakot:

- iespējamās finansējuma atbalsta pasākumus - darbinieku dīkstāves atbalsts, atbalsts krājumu palielināšanās gadījumā, apgrozījuma un iepirkuma cenu samazināšanās gadījumā, – atbalstu nosakot atkarībā no uzņēmuma lieluma, produktu sortimenta, eksportspējas, vai tiek traucēta stratēģiska produkta ražošana vai nē, darba vietu skaits uzņēmumā u.c. kritērijiem;
- kompensācijas produkcijas ilgstošas glabāšanas un utilizācijas gadījumā;
- noteikumus, kad un kādos gadījumos atbalsta pasākumi tiks iedarbināti, lai vēl pirms krīzes sākšanās būtu skaidrs, ar ko uzņēmēji var rēķināties;
- iespējamās atvieglojumu (piemēram, kredītsaistību izpildes, nodokļu maksāšanas, telpu nomas maksājumi u.c.) piešķiršanas mehānismus;
- atbalsta mehānismu kredītlīdzekļu, it īpaši apgrozāmo līdzekļu, pieejamības uzlabošanai krīzes situācijā;
- informācijas aprites kārtību, veidojot vienotu punktu (avotu) uzņēmējiem informācijas iegūšanai par rīcību krīzes gadījumā.

Biedrība atzinīgi vērtē pētnieku izstrādātos priekšlikumus "Vietējo pārtikas ķēžu pārstrukturizēšana un noturības stiprināšana krīzes un pēckrīzes laikā Latvijā" apakšprojekta ietvaros.

Ar cieņu, Zemnieku saeimas valdes priekšsēdētājs _____ Juris Lazdiņš

I.Grudovska, 29437520